

Stabsavdelningen
Urban Bergström
016-544 2160
urban.bergstrom@energimyndigheten.se

Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Förlängning av uppdrag avseende förvaltnings- och driftansvaret för oljelagringsanläggning som hålls i beredskap samt uppdrag att utreda den fortsatta hanteringen av anläggningen

I regeringsbeslutet den 24 januari 2008 fick Energimyndigheten uppdraget att noggrant undersöka och bedöma den fortsatta hanteringen av anläggningen utifrån framtida behov, samt beräkna de kostnader som en eventuell fortsatt förvaltning skulle innebära. Vid genomförandet av uppdraget ska Energimyndigheten samråda med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Fortverket (FORTV) och redovisa till Näringsdepartementet senast den 11 maj 2010.

Sammanfattning

Energimyndigheten föreslår att anläggningen avvecklas senast 2012-01-01 . Samråd har skett med MSB och FORTV.

Energimyndigheten har efter genomgången analys över åtgärder som behövs vid en driftsättning av anläggningen för att den ska fungera optimalt mot samhällsviktig verksamhet vid en utomordentlig oljekris funnit följande hinder:

- Föråldrad installation i anläggningen (byggår 1950-talet).
- Brist på kompetent personal vid drift.
- Svårigheter och kostsamt att driftställa anläggningen.
- Lång tid för driftställning (upp till 6 månader).
- Tillståndsprövningar krävs för att driftsätta anläggningen i ett Natura 2000 område.
- Oklart hur oljeprodukter (diesel) kan anskaffas vid en kris.
- Oklart vilka resurser i form av tankbilar som finns att tillgå vid lageravtappning.

Energimyndighetens helhetsbedömning bygger dels på utredning utförd av FORTV om förutsättningar för fortsatt drift och underhåll av anläggningen under en 5 års period efter 2011 samt på nuvarande omvärldsanalyser för oljemarknaden nationellt och internationellt.

Anläggningen är tänkt att nyttjas vid en utomordentlig global försörjningskris av oljeprodukter eller vid höjd beredskap i Sverige. Lagring av ca 100 000 m³ diesel är tänkt att förse samhällsviktig verksamhet med bränsle under en begränsad tid innan en anpassning kan ske.

Energimyndighetens analys

- Sveriges försörjningstrygghet för olja under fredskriser bygger på internationella avtal inom EU och inom OECD-ländernas energiorgan IEA. Varje medlemsstat har förpliktelser att hålla beredskapslager (90 dagar) av oljeprodukter. Beredskapslagren får användas efter beslut av IEA och EU kommissionen. För Sveriges del sköter industrin (mestadels oljebolagen) om lagringen av råolja och produkter. För närvarande beredskapslagras drygt 1 miljon m³ diesel som ska ställas mot ca 100 000 m³ diesel som kan lagras i anläggningen.
- Logistiken av nuvarande 90 dagars lager ingår i den naturliga kedjan för bränsleförsörjningen i Sverige då dessa lager ombesörjs av oljebolagen och stora användare av oljeprodukter. Staten har inga egna resurser för att optimera in- och urlastning av produkter vid anläggningen, vilket skulle betyda att en särskild logistikkedja byggs upp.
- För att sköta driften av anläggningen under igångsättning krävs det sex personer som är utbildade i hanteringen av brandfarliga och explosiva varor. För att säkerställa dagens krav på säkerhet och miljö i och utanför anläggningen krävs det omfattande investeringar som måste göras inför en igångsättning som kommer att ta upp till sex månader.
- Sex månader är för lång tid att anskaffa diesel för inlagring i anläggningen eftersom tillgången minskar snabbt vid en utomordentlig försörjningskris.
- Miljöprövningen för klassning av anläggningen kommer förmodligen enligt Lagrådsremiss 2010-02-25 "Ny lag om brandfarliga och explosiva varor" att läggas över på två kommuner i stället för länsstyrelsen som idag har ansvar för miljöprövningen av anläggningen, det kommer att försvåra handläggningen av miljötillstånden för anläggningen.
- Anläggningen är placerad i EU:s ekologiska nätverk "Natura 2000" område och därmed i ett känsligt område för hantering av oljeprodukter..

Datum
2010-04-26

Dnr
60-07-4906

- Den nybyggda E6 som går i anslutning till anläggningen har försvårat urlastning av produkter från anläggningen. E6ans dragning går genom anläggningens urlastningsområde.

Energimyndighetens slutsats

Energimyndigheten bedömer att anläggningens nuvarande skick (byggd på 1950-talet) inte svarar mot de kraven för att utgöra en resurs för samhällsviktig verksamhet vid en utomordentlig oljekris.

Att anläggningen är placerad i ett Natura 2000 område försvårar dessutom tillståndsgivningen för anläggningen. FORTV har haft svårigheter att skaffa kompetent personal till anläggningen. Idag finns i princip en person som kan anläggningen och som kommer att gå i pension inom tre år. Kompetens för att driva en oljelagringsanläggning finns vid Preems raffinaderi i Lysekil där även lagringsutrymme för oljeprodukter finns i närheten av raffinaderiet. Det skulle vara ekonomiskt och administrativt gynnsammare att ett avtal sluts med Preem eller något lagringsbolag med tillgång till oljelagring i berg om att hålla viss mängd av diesel utöver 90 dagars lager för samhällsviktig verksamhet vid en utomordentlig oljekris.

Energimyndigheten föreslår att anläggningen avvecklas eller avyttras till annan verksamhet senast 2012-01-01 som beredskapsanläggning för det civila försvaret. Avvecklingskostnaden bedöms av FORTV till 6,3mkr exklusive eventuell saneringskostnad. Kostnaden för avveckling ska belasta anslaget 7:5 Krisberedskap inom utgiftsområde 6 enligt regeringsbeslut N2005/8418/HUB och N2005/9121/HUB daterat 2005-12-20. Kostnaden för drift och det normala underhållet av anläggningen beräknas uppgå till 3,5 mkr per år. Samråd har skett med MSB och FORTV.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutgiltiga handläggningen har därutöver deltagit utvecklingsdirektören Lars Guldbrand, avdelningscheferna Anneli Eriksson, Zofia Lublin, Birgitta Palmberger, Mattias Eriksson och Andres Muld, verksamhetsjuristen Fredrik Selander, tf enhetschefen Conny Lundgren samt handläggarna Catarina Rundelius, Mikael Toll och Urban Bergström, den sistnämnde föredragande.

Tomas Kåberger

Urban Bergström